sem hann kannast við að hreppsnefndin hafi notað leyfið þegar það var veitt.

Sýknukröfur stefnda verða þannig ekki teknar til greina af framangreindum ástæðum en aðrar varnarástæður hafa ekki verið frambornar í málinu af hálfu hinnar stefndu hreppsnefndar. Verður því að dæma stefnda til að greiða hina umstefndu ábyrgðarkröfu með 6 % ársvöxtum frá 1. júní 1926 til greiðsludags. Ennfremur verður samkvæmt þessum úrslitum að dæma stefnda til að greiða stefnandanum málskostnað, sem þykir hæfilega ákveðinn 100 krónur.

Föstudaginn 16. nóv. 1928.

Nr. 56/1928. **Rjettvísin** (M. Guðmundsson)
gegn
Arngrími Fr. Bjarnasyni
(St. Jóh. Stefánsson).

Póstafgreiðslumaður sýknaður af ákæru fyrir vanrækslu.

Dómur aukarjettar Ísafjarðarsýslu 3. ág. 1928: Ákærður Arngrímur Fr. Bjarnason greiði í ríkissjóð 150 kr. sekt, er afplánist með 13 daga einföldu fangelsi sje sektin eigi greidd innan 20 daga frá löglegri birtingu dómsins.

Svo greiði ákærður allan af málinu löglega leiddan og leiðandi kostnað þar á meðal gæsluvarðhaldskostnað og þóknun til talsmanns síns cand. jur. Ingólfs Jónssonar 30 kr.

Dóminum að fullnægja með aðför að lögum.

Dómur hæstarjettar.

Það er ekkert framkomið í rjettarprófunum, er beri þess vitni, að ákærði hafi ekki staðið póststjórninni skil á öllu því fje, er hann átti að skila henni. Og það er ekki sannað, að hann hafi dregið sjer fje af þeim mönnum, er greiddu póstafgreiðslu hans toll og fá áttu tollstimpluð frímerki til sönnunar greiðslu gjaldsins.

Hinsvegar hefir ákærði ekki altaf tollfrímerkt fylgibrjef póstsendinga eða umbúðir, er hann afhenti sendingarnar. En það er ekki sannað, gegn neitun ákærða, að það hafi komið svo oft fyrir eða að svo mikil brögð hafi verið að þeirri vanrækslu að öðru leyti, að ákærði eigi að sæta refsingu fyrir það samkv. 144. sbr. 145. gr. hegningarlaganna. Og aðrar greinar 13. kap. þeirra laga, sem ákærði hefir verið ákærður eftir, án þess að vitnað sje til nokkurra greina sjerstaklega, geta ekki komið til greina samkvæmt prófunum.

Það ber því að sýkna ákærða af ákærum rjettvísinnar í máli þessu og leggja allan kostnað sakarinnar bæði í hjeraði og hæstarjetti á almannafje, þar á meðal kostnað af gæsluvarðhaldi ákærða, málsvarnarlaun verjanda hans í hjeraði, 30 kr., og málflutningslaun sækjanda og verjanda hjer í rjetti, 100 kr. til hvors.

Því dæmist rjett vera:

Ákærði, Argrímur Fr. Bjarnason, á að vera sýkn af ákærum rjettvísinnar.

Allur kostnaður sakarinnar, þar með talin laun verjanda í hjeraði, cand. jur. Ingólfs Jónssonar, 30 kr., og laun sækjanda og verjanda í hæstarjetti, málflutningsmannanna Magnúsar Guðmundssonar og Stefáns Jóh. Stefánssonar, 100 kr. til hvors, greiðist af almannafje.

Forsendur hins áfrýjaða dóms hljóða svo:

Mál þetta er af rjettvísinnar hálfu höfðað gegn ákærðum Arngrími Fr. Bjarnasyni, póstafgreiðslumanni í Bolungavík fyrir brot á 13. kap. hinna alm. borgaralegu hegningarlaga

til refsingar og greiðslu málskostnaðar og eru málavextir þeir er nú skal greina.

Í kæru til dómarans dags. 7. mars þ. á. frá Jóhannesi Teitssyni, verkamanni í Bolungavík, er kærðum gefið að sök að það sje nokkuð föst venja hans að gefa enga kvittun þeim er tollvörur fái með pósti frá útlöndum fyrir tollgreiðslum, hvorki með álímdum frímerkjum nje á annan hátt. Sjálfur hafi kærandi þráfaldlega fengið sendingar með pósti, er hann greiddi ákærðum toll af, en hafi eigi fengið álímd frímerki eða kvittun á annan hátt fyrir greiðslunum. Fyrir rjettinum staðfesti kærandi atriði þessi og skýrði frá að hann hefði fengið póstsendingu frá útlöndum, sjerstaklega frá Danmörku 2 til 5 sinnum á ári síðan 1922, að því er hann frekast hvað muna; minnir jafnvel að hann fengi 6 sendingar veturinn 1922—1923. Í sumum sendingunum hafi verið talsvert af fataefnum frá Fabrikernes Klædelager, Aarhus, eða þar minnir kæranda að verksmiðjan ætti heima. En aðallega hafi sendingarnar verið álnavara og smíðatól, tvinni, leikföng, myndarammar og ef til vill eitthvað fleira. Toll af vörum þessum kveðst kærandi jafnan hafa greitt ákærðum í peningum, en eigi fengið álímd frímerki eða kvittun á annan hátt, fyr en á síðastliðnum vetri, rjett fyrir jólin að því er hann minnir, af 2 sendingum sem sje smíðatólum, en hin sendingin hafi verið aðallega álnavara, tvinni og leikföng. Kvittun fyrir tolli af sendingum þessum fjekk kærandi með álímdum frímerkjum, kr. 1,00 af smíðatólasendingunni, en mundi eigi hve mikið af hinni.

Vitnið Gísli Sigurðsson, símastjóri í Bolungarvík, bar það fyrir rjettinum að hann hafi venjulega pantað með pósti frá Danmörku eða París 4—7 sendingar á ári, frá 1924, mest álnavara, nærfatnað og leikföng og ýmsa smámuni til heimilisnotkunar. Kveðst hafa greitt toll af vörum þessum, en oftast eigi hafa fengið álímd frímerki sem viðurkenningu fyrir tollgreiðslunni, en það hafi þó komið fyrir stöku sinnum, að vitnið hafi fengið álímd frímerki fyrir greiðslu tollsins, svo hafi og ákærður skilað honum síðar toll frímerkjum fyrir eina sendingu, síðastliðinn vetur.

Vitnið Einar Guðfinnsson, kaupmaður í Bolungavík, kveðst hafa fengið nokkrar vörusendingar í pósti, á að giska 3 sendingar hvert árið 1026 og 1927, hafa greitt toll af sendingum þessum, en eigi fengið álímd frímerki um leið og

hann greiddi tollinn, nema af síðustu sendingunni í júlí f. á. Kveður vitnið að hann hafi þá krafist að ákærður límdi frímerki á vörusendinguna, því svo stóð á, að hann hafi verið búinn að greiða verðtollinn á skrifstofu sýslunnar á Ísafirði, en fjekk svo eigi vöruna afhenta á pósthúsinu nema gegn því að greiða tollinn þar, en þurfti svo að sýna sýsluskrifstofunni reikninginn með álímdum frímerkjum til þess að fá tollinn endurgreiddan. Þá lýsti vitnið því einnig yfir, að ákærður hafi eigi borið fram neina sjerstaka ástæðu fyrir því að hann ekki afhenti honum álímd frímerki fyrir tollinum.

Vitnið Jens Jensson, sjómaður í Bolungavík, bar fyrir rjettinum, að það hefði haft nokkur viðskifti við firmun »Importören« og »Dahls Varehus« í Kaupmannahöfn og fengið þaðan 2—3 sendingar á ári, árin 1924—1925 og 1926, hafi það verið tvinni, nærfatnaður, verkfæri o. fl. Kveðst hafa greitt ákærðum toll af sendingum þessum en aldrei fengið álímd frímerki, enda kveðst eigi hafa vitað það fyr en síðastliðinn vetur að hann ætti að fá álímd frímerki á fylgibrjefið eða sendinguna fyrir tollgreiðslunni.

Framangreind vitni hafa öll unnið eið að framburði sínum.

Ákærður fullyrðir hinsvegar að hann hafi látið mönnum þessum í tje álímd frímerki, annaðhvort á fylgibrjefið, eða að jafnaði á vörusendinguna sjálfa sem kvittun fyrir tollinum, en þó kunni að hafa komið fyrir, að hann hafi verið frímerkjalaus í bili, en tjáð þá hlutaðeiganda að hann gæti fengið tollfrímerki síðar. Að því er snertir póstsendingar Jóhannesar Teitssonar kveðst ákærður eigi muna hvort það hafi komið fyrir að hann hafi afhent honum síðar álímd frímerki, en að því er sendingar til vitnisins Gísla Sigurðssonar snertir, hefir það komið fyrir einu sinni, að ákærður afhenti því síðar álímd tollmerki eins og fyr greinir.

Samkvæmt framburði ofangreindra vitna kvað rannsóknardómari upp gæsluvarðhaldsúrskurð yfir ákærðum 13. mars þ. á. en leysti hann aftur úr varðhaldi 17. s. m.

Ennfremur hafa Áki Eggertsson, Jón S. Magnússon og Jón Þórarinsson, sjómenn í Bolungavík og Jens Nielsson kennari, sama stað, verið leidd vitni í málinu. Hafa þau fengið nokkrar póstsendingar frá útlöndum, greitt ákærðum toll af þeim, en eigi fengið álímd frímerki fyrir tollgreiðslunni. **Vitnið Áki Eggertsson hefir staðfest framburð sinn með eiði.**

En að því vitnin Jón S. Magnússon og Jens Nielsson snertir ber ákærður eigi brigður á framburð þeirra en kveðst hafa límt tollmerkin á fylgibrjefin og geymt þau. Við eftirgrenslun á heimili ákærðs hafa þó eigi fundist nein fylgibrjef útlendra póstsendinga með álímdum tollfrímerkjum, en það er þó eigi alveg útilokað að þau kunni að hafa glatast.

Í lögum nr. 38, 1921 um vörutoll eru fyrirmæli um greiðslu vörutolls af póstbögglum, er til landsins flytjast, og í lögum nr. 3, 1924 um bráðabirgða verðtolll af nokkrum vörutegundum er til landsins flytjast sbr. reglugerð nr. 40, 1924 er fyrirmæli um greiðslu verðtolls af vörum þeim, er sendar eru til landsins í pósti.

Í vörutollslögunum segir, að gjaldið greiði viðtakandi í frímerkjum um leið og hann tekur við bögglinum og skal pósthúsið, er afhendir böggulinn, líma þau á hann og stimpla þau á venjulegan hátt. Eru frímerkin úr því eign viðtakanda. Í verðtollslögunum og greindri reglugerð, segir, að verðtollur af vörum er sendar eru til landsins í pósti, skal greiðast um leið og varan er afhent. Gjaldið greiðist með frímerkjum er póstþjónn ónýtir og límir á fylgibrjef eða umbúðir.

Það virðist samkvæmt þessum fyrirmælum vera skýlaus skylda þess póstþjóns, er tekur við vöru- eða verðtolli af póstsendingum, er til landsins flytjast jafnframt að líma frímerki fyrir tollinum á fylgibrjef eða umbúðir sendingarinnar og afhenda þau viðtakanda, sem er eigandi þeirra. Enda virðist engin trygging geta verið fyrir reiðilegum viðskiftum við ríkissjóð, nema fyrirmælum laganna sje fylgt að þessu leyti. Að því er líka vikið í varðhaldsúrskurðinum.

Um framburð vitna þeirra, er staðfest hafa framburð sinn með eiði í málin, athugast, að þau hvert um sig eru ein til frásagnar um það, að þau hafi eigi fengið álímd frímerki á fylgibrjef eða sendingu um leið og þau greiddu ákærðum tollinn og tóku við sendingunum. Þykir því framburður þeirra eigi vera lögfull sönnun gegn eindregnum mótmælum ákærðs.

Aftur á móti hefir ákærður eigi mótmælt framburði vitnanna Jens Nielssonar og Jóns S. Magnússonar og neitar því heldur eigi að það kunni að hafa komið fyrir, að hann hafi verið frímerkjalaus og þar af leiðandi eigi skilað viðtakanda álímdum frímerkjum um leið og hann greiddi tollinn.

Það virðist því vera nægilega sannað í málinu, að Jens

Nielsson hefir fengið þrisvar sinnum álnavöru frá Noregi, árin 1924—1925 og 2var eða 3var sinnum frá Paris árið 1926, greitt ákærðum sumpart vörutoll og sumpart verðtoll af vörum þessum án þess upplýst sje hve mikið af hverju um sig, og Jón S. Magnússon fengið póstsendingar frá útlöndum, einu sinni á ári, síðastliðin 5 ár sem sje smíðatólasendingar 4 skifti, en nærfatasendingu einu sinni, rjett fyrir jólin 1924 fra Dahls Varehus, greitt ákærðum 4 kr. toll af sendingu þessari en að því er virðist bögglagjald af hinum sendingunum, án þess ákærður ljeti þeim í tje álímd frímerki fyrir tollinum um leið og þeir greiddu honum hann og tóku við sendingunum.

Með greindu atferli þykir ákærður hafa orðið sekur um vanrækslu í embættisrekstri og refsing hans, sem kominn er yfir lögaldur sakamanna og áður hefir eigi sætt ákæru eða refsingu fyrir neitt lagabrot, hæfilega metin 150 kr. sekt samkvæmt 144. gr. sbr. 145. gr. hinna alm. borgaralegu hegningarlaga 25. júní 1869 og rennur sektin í ríkissjóð, en afplánist með 13 daga einföldu fangelsi sje hún eigi greidd innan 20 daga frá löglegri birtingu dómsins.

Svo greiði og ákærður allan af málinu löglega leiddan og leiðandi kostnað þar á meðal varðhaldskostnað og þóknun til skipaðs talsmanns síns, er ákveðst 30 kr.

Dómarinn lætur þess getið, að hann vegna manntalsþingaferða og annara embættisanna hafi eigi getað uppkveðið dóm þennan fyr.

Það vottast að meðferð málsins hefir verið vítalaus.

Mánudaginn 19. nóv. 1928.

Nr. 64/1928. **Valdstjórnin** (Jón Ásbjörnsson)
gegn
Markúsi Jónassyni (Björn P. Kalman).

Sýknaður af kæru fyrir ölvun.

Dómur lögreglurjettar Reykjavíkur 23. ág. 1928: Kærður, Markús Jónasson, skal vera sýkn af kæru valdstjórnarinnar í þessu máli og málskostnaður greiðist af almannafje.